

Stefnumótun í skiltun meðfram vegakerfinu

Rannsóknarráðstefna Vegagerðarinnar

28.10.2016

Kristjana E. Pálsdóttir

þekkingarleit -ar kv

sér kunnáttu, það að vilja vita e-ð

skilning á e-u > að fylla á viskubrunninn

þekkingarþorsti, þekkingarþrá, fróðleiksást, fróð

námfýsi **virðing** -ar; -ar kvk **1** mat, það að meta til v

heiður • það að virða > njóta virðingar / *sýna e-m virðingu* / *ber*

fyrir e-u eða e-m **árangur** árangurs, (árangrar) kv **1** ávöxtur, niður

sem leiðir af einhverju > hafa (*bera, gefa*) *góðan árangur* • afrek > *árangur í íþr*

árferði **for|skot** kv **1** frestur **2** forhlaup, sá munur sem keppandi hefur fram yfir k

sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrir eða hefur tekist að komast fram úr þeim > *100 metra for*

Vegvísar

Stærð 25x170

- ▶ Þörf á heildarsýn yfir verklag á uppsetningu skilta meðfram vegakerfinu.
- ▶ Hvenær er nauðsynlegt að nota erlendan texta á skilti?
- ▶ Fyrri rannsóknir sýna að margt megi bæta og skilti séu oft misvísandi fyrir erlenda ferðamenn.
- ▶ Mörk milli vegvísunar og auglýsinga þurfa að vera skýr.
- ▶ Í 72. gr. náttúruverndarlaga nr. 80/2013 – óheimilt að setja upp auglýsingar meðfram vegum eða annars staðar utan þéttbýlis. Undantekningar = látlausar auglýsingar um atvinnurekstur, þjónustu eða vörur á staðnum sem starfsemin fer fram.
- ▶ Áréttað um auglýsingar í öðrum lögum.

- ▶ Tilgangur verkefnis:
  - > Veita innsýn í hvernig Norðurlöndin meðhöndla notkun erlends texta á umferðarskiltum. Beint sjónum að vegvísum.
  - > Leyfa Norðurlöndin nöfn og lógó fyrirtækja á vegvísum?
  - > Hver er afstaða Norðurlandanna til auglýsinga meðfram vegum?
- ▶ Markmiðið með verkefninu er að leggja grunn að stefnumótandi vinnu héraðs varðandi vegvísa.

Leitað til Norðurlandanna

- ▶ Hlutverk umferðarskilta í varðveislu og miðlun menningarverðmæta
- ▶ Notkun tungumála á umferðarskiltum
- ▶ Reglur um vegvísa
- ▶ Afstöðu vegayfirvalda til auglýsinga meðfram vegum

- ▶ Skoðuðum reglur frá:
  - > Svíþjóð
  - > Noregi
  - > Danmörku

På en smuk vej...

...skal man tage hensyn, når man skifter...

...ellers kan det gå galt.

Menningarverðmæti og tungumál

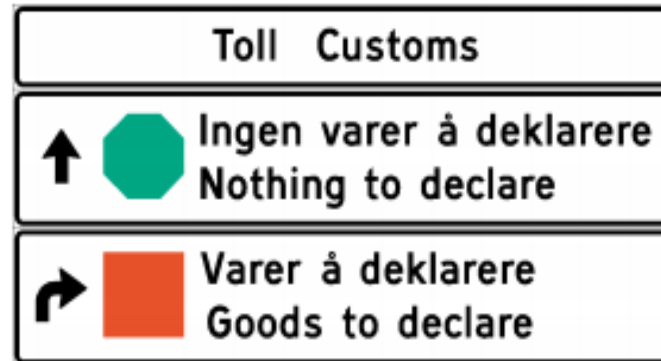

- ▶ Vegvísar hafa menningarlegt hlutverk
  - > Halda utan um og varðveita örnefni
- ▶ Sveitarfélög og ríki eiga að fara vel með notkun örnefna
  - > Aðeins staðarheiti á landmælingaskrá notuð á vegvísa
- ▶ Ekki nota nöfn á vegum og stöðum sem eru búin til í markaðsskyni
  - > „Utsiktsveien“ „The Mountain Road“

Menningarverðmæti og tungumál

- ▶ Stundum nauðsynlegt að hafa einnig texta á öðru tungumáli, t.d. við tollstöðvar
- ▶ Ef notkun tungumála er önnur en kveðið er á um, þarf samþykki vegayfirvalda

Vegvísun að þjónustu og fyrirtækjum

► Trafíkverket (Svíþjóð)

Tákn	Dæmi um vegvísun
 H5	
 H7	

þjónustu frá nálægasta þjóðvegi

þjóð lógó fyrirtækis.

Vegvísun að þjónustu og fyrirtækjum

- ▶ Statens Vegvesen (Noregur)
  - > Það eiga ekki að vera meira en 5 km frá fyrsta vegvísi að áfangastað
  - > Starfsemi þarf að uppfylla skilyrði svo hún eigi rétt á vegvísun
    - > Erfitt að finna staðinn með landfræðilegri vegvísun eða heimilisfangi
    - > Mikil umferð ókunnugra vegfarenda
    - > Staðurinn eða aðkomuvegurinn að honum sést ekki vel frá veginum
    - > Staðurinn er ekki með auglýsingu meðfram veginum
  - > Lýsing á gerð starfsemi meira upplýsandi en nafn fyrirtækis
  - > Almennt á ekki að nota önnur tákni en gefin er upp í reglugerð um skilti. Þar með talin eru lógó fyrirtækja

Vegvísun að þjónustu og fyrirtækjum

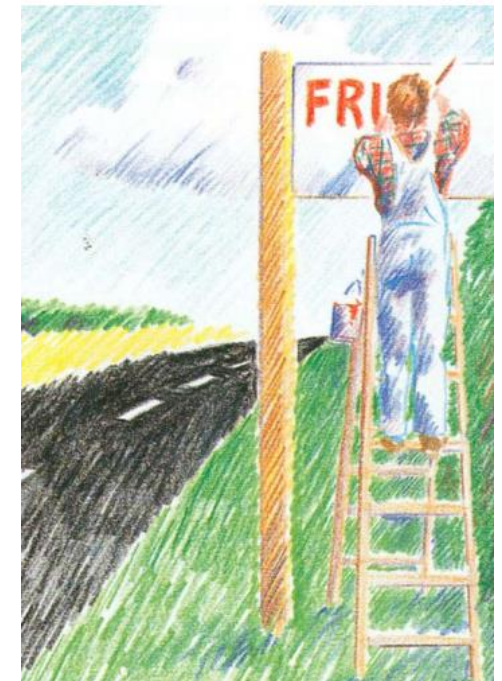
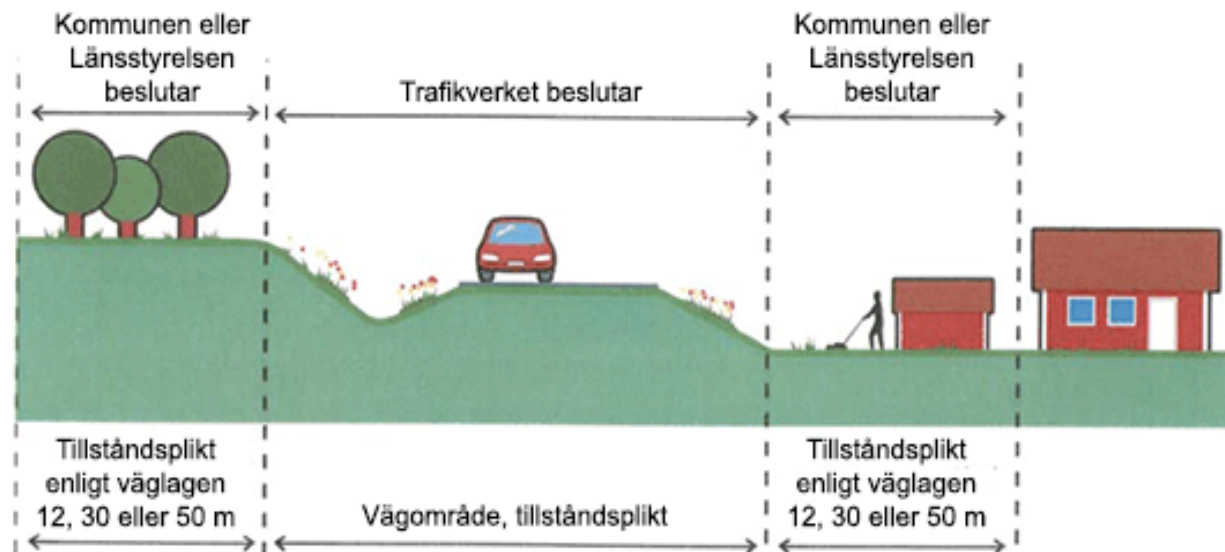
- ▶ Vejdirektoratet (Danmörk)
  - > Almenn regla = vegvísar eru aðeins settir upp þar sem umferðin kallar á það
  - > Ef landfræðileg vegvísun er sett upp á gatnamótum til að vísa á bæ á þar sem ákveðið fyrirtæki er = ekki þörf á að setja upp almenna þjónustuvegvísun
  - > Að gistirýmum má setja upp vegvísi á nálægasta merkta veg
  - > Að matsölustöðum má setja upp vegvísi á nálægasta stærri veg sem er á korti 1:300.000
  - > Samfella í vegvísun
  - > Ekki vísa á fleiri en 4 staði á sömu vegamótunum.
  - > Betra að nota tákn frekar en texta
  - > Samkeppnissjónarmið
  - > Má ekki vísa á sérstaka þjónustu frá hraðbrautum og þjóðvegum

Afstaða til auglýsinga meðfram vegum

- ▶ Almenn afstaða er að auglýsingar eiga ekki heima á vegsvæðinu
- ▶ Umferðaröryggi – auglýsingar sem eru hættulegar umferðinni fjarlægðar
- ▶ Kröfur sveitarfélaga um fagurfræði og öryggi. Skilti eiga ekki að vera yfirpyrmandi í umhverfinu
- ▶ Hraði vegar og gerð umferðar

- ▶ Erlendur texti á umferðarskiltum
  - > Varðveita tungumálið
  - > Erlendur texti leyfður þar sem vara þarf við einhverju og mikilvægt að skiljist sem flestum
  - > Ekki er talað sérstaklega um kröfur til tungumáls þegar kemur að nöfnum fyrirtækja. Best að stytta nafn eins og unnt er
- ▶ Mörk milli þjónustuvegvísunar og auglýsinga
  - > Í Svíþjóð og Noregi er leyfilegt að setja nafn fyrirtækis á vegvísi
  - > Í Danmörku eru lógó fyrirtækja ekki leyfð á vegvísa. Almennt ekki notuð á vegvísa í Noregi. Leyfilegt í einhverjum tilvikum í Svíþjóð
  - > Auglýsingaskilti eiga ekki heima á vegsvæðinu

- ▶ Staðarnöfn séu í grunni LMÍ
- ▶ Hámarksfjöldi vegvísa við gatnamót
- ▶ Samfella í skiltun
- ▶ Þjónustuvegvísun ekki heimiluð ef auglýsingaskilti er meðfram vegi
- ▶ Þjónustuvegvísun óþörf ef staður er sýnilegur frá vegi
- ▶ Áhersla á lýsingu á gerð þjónustu frekar en nafn þjónustuaðila

Takk fyrir!

þekkingarleit -ar kv

sér kunnáttu, það að vilja vita e-ð

skilning á e-u > að fylla á viskubrunninn

þekkingarþorsti, þekkingarþrá, fróðleiksást, fróð

námfýsi **virðing** -ar; -ar kvk **1** mat, það að meta til v

heiður • það að virða > njóta virðingar / *sýna e-m virðingu* / *ber*

fyrir e-u eða e-m **árangur** árangurs, (árangrar) kv **1** ávöxtur, niður

sem leiðir af einhverju > hafa (*bera, gefa*) *góðan árangur* • afrek > *árangur í íþr*

árferði **for|skot** kv **1** frestur **2** forhlaup, sá munur sem keppandi hefur fram yfir k

sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrr eða hefur tekist að komast fram úr þeim > *100 metra for*